

7. Upravljanje kvalitetom

Struktura studijskog programa

Studijski program „Upravljanje kvalitetom“ sadrži tri studijska područja: „Upravljanje kvalitetom“, „Inženjering kvaliteta“ i „Sistem kvaliteta životne sredine“.

Studijsko područje „Upravljanje kvalitetom“ (QM, Quality Management) obuhvata:

Integrisane sisteme menadžmenta, odabrana područja menadžmenta kvalitetom, menadžment totalnim kvalitetom, troškove kvaliteta, internu standardizaciju, upravljanje kvalitetom ljudskih resursa, razvoj kvaliteta, upravljanje kvalitetom u proizvodnim i prerađivačkim delatnostima i upravljanje kvalitetom u javnoj upravi. Nastava se izvodi putem predavanja i vežbi. Metode izvođenja nastave obuhvataju predavanja, interaktivne metode (kreativne radionice i analize odabranih studija slučajeva) i auditorne vežbe. Studenti koji odaberu ovaj modul kao obavezne predmete uzimaju Integrisane sisteme menadžmenta i Menadžment i kvalitet. Ponuđeno je i 9 predmeta od kojih studenti biraju tri.

Studijsko područje “Inženjering kvaliteta” (QI Quality Enigneering) obuhvata: integrisane sisteme menadžmenta, upravljanje procesima, projektovanje kvaliteta materijalnih resursa, projektovanje sistema kvaliteta, projektovanje kvaliteta organizacionih sistema, projektovanje sistema menadžmenta bezbednošću hrane, kao i logistika kvalitetu i razvoj kvaliteta u poslovnim sistemu. Program objedinjuje tehničke i poslovne kurseve. Nastava se izvodi putem predavanja i vežbi. Metode izvođenja nastave obuhvataju predavanja i interaktivne metode (kreativne radionice i analize studija slučajeva), auditorne vežbe i demonstracije.

Studijsko područje „Sistem kvaliteta životne sredine“ obuhvata integrisane sisteme menadžmenta kvalitetom, sistem kvaliteta životne sredine, modele sistema menadžmenta životnom sredinom, sistem menadžmenta otpadom, parametre kvaliteta životne sredine, održivi razvoj, modele društvene odgovornosti organizacije, eko-marketing, eko-projektovanje proizvoda i eko-marketing. Program objedinjuje tehničke i društvene zahteve koji se postavljaju u odnosu na životnu sredinu. Nastava se izvodi putem predavanja i vežbi. Metode izvođenja nastave obuhvataju predavanja, interaktivne metode (kreativne radionice i analize studija slučajeva) i auditorne vežbe.

Svrha studijskog programa

Svrha studijskog područja „Upravljanje kvalitetom“ je osposobljavanje studenata za samostalan i timski rad na rešavanju problema iz oblasti kvaliteta u savremenim organizacijama. Studijski program ima jasno definisanu svrhu i ulogu u obrazovnom sistemu dostupnu javnosti na sajtu Fakulteta organizacionih nauka. Diplomski akademski studijski program Upravljanje kvalitetom usklađen je sa osnovnom misijom i ciljevima Fakulteta organizacionih nauka.

Diplomski akademski studijski program Upravljanje kvalitetom ima svrhu da obrazuje budućeg stručnjaka za kompetentno obavljanje delatnosti iz oblasti organizacionih nauka, specijalizovanog za područja upravljanja kvalitetom, inženjeringa kvaliteta i sistema kvaliteta životne sredine, sa ciljem sticanja stručne kvalifikacije za moguće samostalno delovanje na izvršnim poslovima u različitim organizacionim sistemima. Studenti se istovremeno pripremaju za nastavak studiranja na višem akademskom programu nezavisno od usmerenja, te za obavljanje inženjerskih i menadžment poslova iz područja upravljanja kvalitetom i drugih struka, koje koriste znanja i rezultate istraživanja ostvarene u struci.

Student se osposobljava i za projektovanje i implementaciju standarda sistema upravljanja u organizacionim sistemima. S obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru u Republici Srbiji, procenjuje se da postoji potreba za ovakvim profilom stručnjaka. U predstojećem periodu, realno je očekivati rast potreba u privredi za ovakvim profilima na mestima sistem menadžera, proces menadžera, projektanata sistema upravljanja, menadžera kvaliteta, proverivača u sertifikacionim telima, i sl., pre svega zbog sadašnjeg trenda rasta broja sertifikovanih firmi kod nas i u svetu, ali i razvoja novih standarda koji se nameću kao obaveza implementacije sve većem broju organizacionih sistema u Srbiji.

Ciljevi studijskog programa

Studijski program „Upravljanje kvalitetom“ ima jasno definisane ciljeve koji se objašnjavaju kroz ciljeve pojedinih studijskih područja. Ciljevi studijskog programa „Upravljanja kvalitetom“ su osposobljavanje studenata, koji su prethodno završili osnovne akademske studije, za samostalan i timski rad na rješavanju problema iz oblasti kvaliteta primenom savremenih koncepata nauke o kvalitetu. Formiranje diplomiranih inženjera koji će moći, primenom savremenih znanja, modela, metoda, softvera i drugih inženjerskih tehnika, prepoznavati, formalizovati i rešavati organizacione i upravljačke probleme iz oblasti kvaliteta.

Ciljevi studijskog programa Upravljanje kvalitetom, na diplomskim akademskim studijama, su:

- postizanje kompetencija i akademskih veština i znanja iz upravljanja kvalitetom, inženjeringa kvaliteta i sistema kvaliteta životne sredine
- razvoj kreativnih sposobnosti i ovladavanje specifičnim praktičnim i akademskim veštinama potrebnim za obavljanje profesije diplomiranog inženjera organizacionih nauka studijskog područja za upravljanje kvalitetom, inženjering kvaliteta i sistema kvaliteta životne sredine
- razvoj veština za rešavanje praktičnih problema u organizacijama iz oblasti upravljanja kvalitetom, inženjeringa kvaliteta i sistema kvaliteta životne sredine

Osnovne smernice u upravljanju procesima rada studijskog programa Upravljanje kvalitetom su usklađene sa definisanom misijom i vizijom FON-a i strategijom obezbeđenja kvaliteta. podrazumevaju:

- definisanje savremenih i atraktivnih studijskih programa;
- obezbeđivanje savremenih uslova rada, u pogledu opreme, prostora, metoda i postupaka rada;
- visok kvalitet obrazovnog i drugih procesa, kao i rezultata tih procesa;
- veliku zainteresovanost za studiranje na studijskom programu Upravljanje kvalitetom, kao i za naučnu, stručnu i drugu saradnju;
- zadovoljavajuću efikasnost studija i visok stepen zapošljavanja onih koji su završili te studije;
- podsticanje inoviranja znanja, naučnog i istraživačko-razvojnog rada nastavnog osoblja;
- stvaranje uslova za usmerena istraživanja u oblasti kvaliteta i srodnih disciplina za koja postoje: iskazani interes, osnovni resursi i realno očekivani, prihvatljivi, rezultati;
- saradnju sa srodnim studijskim programima, u zemlji i svetu;
- sistemski i sistematski uređene, dokumentovane i vođene procese rada, kao i proveru rezultata rada;
- razvoj oblasti kvaliteta i srodnih disciplina, u skladu s realnim potrebama i obezbeđenim resursima;
- doprinos fakultetu, ali i nacionalnoj zajednici.

Kvantitativno i kvalitativno određeni ciljevi služe menadžmentu studijskog programa Upravljanje kvalitetom, kao osnovna podloga u procesu donošenja odluka, vodič za obezbeđivanje željene efektivnosti procesa rada i, konačno, kao osnova za ocenu karakteristika procesa rada.

Kompetencije diplomiranih studenata

4.1. Savladavanjem studijskog programa „Upravljanje kvalitetom“ na diplomskim akademskim studijama na Fakultetu organizacionih nauka student stiče sledeće opšte sposobnosti:

- ovladavanje metodama, tehnikama, postupcima iz oblasti upravljanja kvalitetom, inženjeringa kvaliteta i sistema kvaliteta životnom sredinom
- projektovanja integrisanih sistema menadžmenta, sistema menadžmenta kvaliteta, sistema upravljanja zaštitom životne sredine i drugim menadžment sistema zasnovanih na kompatibilnim standardima i preporukama dobre svetske prakse,
- analitičkog i kritičkog razmišljanja i pristupa u oblasti upravljanja kvalitetom u organizacijama različite delatnosti i veličine,
- primene stečenog znanja u organizacijama različite delatnosti i veličina,
- komunikacije i sposobnost aktivnog pristupa u prepoznavanju i rešavanju problema organizacije,
- samostalnog istraživanja, statističke obrade rezultata i formulisanja zaključaka istraživanja i
- pisane komunikacije, sposobnost da na odgovarajući način napiše i prezentuje rezultate svog rada.

4.2. Savladavanjem studijskog programa Upravljanje kvalitetom na Fakultetu organizacionih nauka student stiće sledeće predmetno specifične sposobnosti:

- temeljnog poznavanja i razumevanja savremenog menadžmenta kvalitetom, upravljanja kvalitetom, logistike kvalitetu i drugih oblasti,
- rešavanje konkretnih problema iz oblasti upravljanja kvalitetom, inženjeringa kvalitetom, sistema kvaliteta životne sredine,
- praćenja i primene novina u struci. Student je osposobljen da samostalno prati i analitički i kritički prihvata promene u razvoju struke,
- razvoj veština i spretnosti u upotrebi znanja u oblasti upravljanja kvalitetom.

4.3. Ishoda učenja na studijskom programu diplomskih akademskih studija Upravljanje kvalitetom mogu se prikazati kao:

- svršeni student diplomskog akademskog studijskog programa za Upravljanje kvalitetom, je u stanju da razume fenomene iz oblasti upravljanja kvalitetom, inženjeringa kvaliteta i sistema kvaliteta životne sredine, da prepozna probleme koji utiču na kvalitet, da projektuje rešenja iz oblasti menadžmenta kvalitetom i određenih podсистema u okviru poslovnog sistema,
- svršeni student studijskog programa za Upravljanje kvalitetom, koji poseduje teorijsko i praktično znanje iz oblasti upravljanja kvalitetom, koje mu omogućava da kritički analizira postojeće stanje u organizaciji i da predloge za poboljšanje kvaliteta u sistemu menadžmenta kvalitetom organizacije,
- svršeni student studijskog programa za Upravljanje kvalitetom, koji je u stanju da samostalno rešava probleme kvaliteta organizacionog sistema, dok je u manjoj meri sposoban da rešava specifične probleme kvaliteta složenih proizvoda,
- svršeni student studijskog programa za Upravljanje kvalitetom, koji je u stanju da rešava praktične probleme implementacijom sistemsko-procesnog pristupa u organizacionim sistemima, definiše osnovne podсистeme organizacionog sistema, njihove predmete rada i procese, da definiše kvalitet za svaki entitet organizacionog sistema - ulaze, procese, izlaze, da ovlada procesima upravljanja kvalitetom navedenih entiteta,
- svršeni student studijskog programa za Upravljanje kvalitetom, koji je u stanju da razume infrastrukturu kvaliteta i rad svih institucija od međunarodnog i nacionalnog značaja za ovu oblast, da razume osnovne procese i koji se dovode u vezu sa upravljanjem kvalitetom: standardizacija, metrologija, kontrola kvaliteta,
- svršeni student studijskog programa za Upravljanje kvalitetom, koji je u stanju da projektuje i implementira zahteve standarda sistema menadžmenta u organizacionim sistemima.

Upravljanje kvalitetom			
Upravljanje kvalitetom			
R.br.	Šifra predmeta	Naziv predmeta	Tip predmeta
1		Integrirani sistemi menadžmenta	Obavezan
2		Menadžment i kvalitet	Obavezan
3		Izborni predmet (Grupa1)	Obavezan
4		Izborni predmet (Grupa1)	Obavezan
5		Izborni predmet (Grupa2)	Obavezan
6		Stručna praksa	Obavezan
7		Pristupni rad	Obavezan
8		Diplomski rad	Obavezan
R.br.	Šifra predmeta	Naziv predmeta (Grupa 1)	Tip predmeta
1		Menadžment totalnim kvalitetom	Izborni G1
2		Troškovi kvaliteta	Izborni G1
3		Interna standardizacija	Izborni G1
4		Razvoj kvaliteta	Izborni G1
5		Up. kvalitetom u proizvodnim i prerađivačkim delatnostima	Izborni G1
6		Upravljanje kvalitetom u Javnoj upravi	Izborni G1
7		Modeli društvene odgovornosti organizacije	Izborni G1
8		Projektovanje kvaliteta podсистema upravljanja	Izborni G1
R.br.	Šifra predmeta	Naziv predmeta (Grupa 2)	Tip predmeta
1		Menadžment totalnim kvalitetom	Izborni G2
2		Troškovi kvaliteta	Izborni G2
3		Interna standardizacija	Izborni G2

4	Modeli društvene odgovornosti organizacije	Izborni G2
5	Projektovanje kvaliteta podsistema upravljanja	Izborni G2
6	Razvoj kvaliteta	Izborni G2
7	Up. kvalitetom u proizvodnim i prerađivačkim delatnostima	Izborni G2
8	Upravljanje kvalitetom u Javnoj upravi	Izborni G2
9	Logistika kvalitetu	Izborni G2
10	Razvoj kvaliteta u poslovnom sistemu	Izborni G2
11	Projektovanje kvaliteta materijalnih resursa	Izborni G2
12	Projektovanje sistema kvaliteta	Izborni G2
13	Projektovanje kvaliteta organizacionih sistema	Izborni G2
14	Projektovanje sistema menadžmenta bezbednošću hrane	Izborni G2
15	Parametri kvaliteta životne sredine	Izborni G2
16	Modeli sistema menadžmenta životnom sredinom	Izborni G2
17	Modeli sist. men. zdravljem i bezbednošću na radu	Izborni G2
18	Upravljanje rizikom	Izborni G2
19	Sistem menadžmenta otpadom	Izborni G2
20	Kvalitet i održivi razvoj	Izborni G2
21	Životni ciklus proizvoda	Izborni G2
22	Eko-projektovanje proizvoda	Izborni G2
23	Eko-marketing	Izborni G2

Upravljanje kvalitetom

Inženjering kvaliteta

R.br.	Šifra predmeta	Naziv predmeta	Tip predmeta
1		Integrirani sistemi menadžmenta	Obavezan
2		Upravljanje procesima	Obavezan
3		Izborni predmet (Grupa 1)	Obavezan
4		Izborni predmet (Grupa 1)	Obavezan
5		Izborni predmet (Grupa 2)	Obavezan
6		Stručna praksa	Obavezan
7		Pristupni rad	Obavezan
8		Diplomski rad	Obavezan
R.br.	Šifra predmeta	Naziv predmeta (Grupa 1)	Tip predmeta
1		Projektovanje kvaliteta materijalnih resursa	Izborni G1
2		Projektovanje sistema kvaliteta	Izborni G1
3		Projektovanje kvaliteta organizacionih sistema	Izborni G1
4		Projektovanje sistema menadžmenta bezbednošću hrane	Izborni G1
5		Logistika kvalitetu	Izborni G1
6		Razvoj kvaliteta u poslovnom sistemu	Izborni G1
7		Interna standardizacija	Izborni G1
8		Modeli društvene odgovornosti organizacije	Izborni G1
R.br.	Šifra predmeta	Naziv predmeta (Grupa 2)	Tip predmeta
1		Menadžment totalnim kvalitetom	Izborni G2
2		Troškovi kvaliteta	Izborni G2
3		Interna standardizacija	Izborni G2
4		Modeli društvene odgovornosti organizacije	Izborni G2
5		Projektovanje kvaliteta podsistema upravljanja	Izborni G2
6		Razvoj kvaliteta	Izborni G2
7		Up. kvalitetom u proizvodnim i prerađivačkim delatnostima	Izborni G2
8		Upravljanje kvalitetom u Javnoj upravi	Izborni G2
9		Logistika kvalitetu	Izborni G2
10		Razvoj kvaliteta u poslovnom sistemu	Izborni G2
11		Projektovanje kvaliteta materijalnih resursa	Izborni G2
12		Projektovanje sistema kvaliteta	Izborni G2
13		Projektovanje kvaliteta organizacionih sistema	Izborni G2

14	Projektovanje sistema menadžmenta bezbednošću hrane	Izborni G2
15	Parametri kvaliteta životne sredine	Izborni G2
16	Modeli sistema menadžmenta životnom sredinom	Izborni G2
17	Modeli sist. men. zdravljem i bezbednošću na radu	Izborni G2
18	Upravljanje rizikom	Izborni G2
19	Sistem menadžmenta otpadom	Izborni G2
20	Kvalitet i održivi razvoj	Izborni G2
21	Životni ciklus proizvoda	Izborni G2
22	Eko-projektovanje proizvoda	Izborni G2
23	Eko-marketing	Izborni G2

Upravljanje kvalitetom

Sistem kvaliteta životne sredine

R.br.	Šifra predmeta	Naziv predmeta	Tip predmeta
1		Integrirani sistemi menadžmenta	Obavezan
2		Sistem kvaliteta životne sredine	Obavezan
3		Izborni predmet (Grupa 1)	Obavezan
4		Izborni predmet (Grupa 1)	Obavezan
5		Izborni predmet (Grupa 2)	Obavezan
6		Stručna praksa	Obavezan
7		Pristupni rad	Obavezan
8		Diplomski rad	Obavezan
R.br.	Šifra predmeta	Naziv predmeta (Grupa 1)	Tip predmeta
1		Modeli sistema menadžmenta životnom sredinom	Izborni G1
2		Sistem menadžmenta otpadom	Izborni G1
3		Parametri kvaliteta životne sredine	Izborni G1
4		Kvalitet i održivi razvoj	Izborni G1
5		Modeli društvene odgovornosti organizacija	Izborni G1
6		Eko-marketing	Izborni G1
7		Eko-projektovanje proizvoda	Izborni G1
8		Interna standardizacija	Izborni G1
9		Modeli sist. men. zdravljem i bezbednošću na radu	Izborni G1
10		Upravljanje rizikom	Izborni G1
11		Životni ciklus proizvoda	Izborni G1
R.br.	Šifra predmeta	Naziv predmeta (Grupa 2)	Tip predmeta
1		Menadžment totalnim kvalitetom	Izborni G2
2		Troškovi kvaliteta	Izborni G2
3		Interna standardizacija	Izborni G2
4		Modeli društvene odgovornosti organizacije	Izborni G2
5		Projektovanje kvaliteta podsistema upravljanja	Izborni G2
6		Razvoj kvaliteta	Izborni G2
7		Up. kvalitetom u proizvodnim i prerađivačkim delatnostima	Izborni G2
8		Upravljanje kvalitetom u Javnoj upravi	Izborni G2
9		Logistika kvalitetu	Izborni G2
10		Razvoj kvaliteta u poslovnom sistemu	Izborni G2
11		Projektovanje kvaliteta materijalnih resursa	Izborni G2
12		Projektovanje sistema kvaliteta	Izborni G2
13		Projektovanje kvaliteta organizacionih sistema	Izborni G2
14		Projektovanje sistema menadžmenta bezbednošću hrane	Izborni G2
15		Parametri kvaliteta životne sredine	Izborni G2
16		Modeli sistema menadžmenta životnom sredinom	Izborni G2
17		Modeli sist. men. zdravljem i bezbednošću na radu	Izborni G2
18		Upravljanje rizikom	Izborni G2
19		Sistem menadžmenta otpadom	Izborni G2
20		Kvalitet i održivi razvoj	Izborni G2
21		Životni ciklus proizvoda	Izborni G2

22	Eko-projektovanje proizvoda	Izborni G2
23	Eko-marketing	Izborni G2
24	Ekološki menadžment	Izborni G2